

Această foaie este de două ori pe săptămână. Miercuri și Simbura.

Prețul abonamentelor: Pentru un an 24 Sf. Pentru 1/2 an 12 „ Trei luni 6 „ O linie pentru abonament trebuie plătit în avans ca să scrie.

Abonarea se face la librăria Chist. Ioaninș et C-ia Romanov strada Linskanilor, iar prin distrikte la D. se kre-tari ai Administrației și la korespondenții librăriei. Ori ce abonament trebuie plătit în- dats ca să scrie.

DIMBOVITA

FOLĂ POLITICĂ ȘI LITTERARĂ.

Redactorul responsabil DIMITRIE BOLINTINEANU.

PRINCIPATELE-UNITE.

București, 26 August.

Komisiunea Centrală va face proiecte de legi. Această Komisiune în majoritate este retrogradă. Membrii majorității sale sînt k-noskădi de mult timp prin lănta ce surjine de un pîtrar de sekol kontra principilor de libertate și de egalitate; o vrsită bizară a voit ka ei să fakă majoritatea Komisiunei într'un timp kînd Konvențiunea de Paris a răsăr-nat doktrina lor și a kemat în legi și în g-vernămînt prințipi de libertate și egalitate. Să kredem, kă niste oameni tari în prințipi lor vor renega atîta de lesne stindardul și kredingele unei vieți întregi, kă să se pzie sãb stindardul doktrinelor ce toată viața le aș kombătut pînă la cel din urmă desneț? Aceasta în adevăr nă o kredem. A o kre-de ar fi să avem o tristă idee despre aceste persoane. Nă am nstăat nișiodatș să avem o bñră opinie de avel oameni kare iui skimbă în politikă ideile lor în toate zilele în privinț de prințipi și doktrine. Avel oam-eni sînt neapărat sklavi ai intereselor per-sonale: nă pot represinta nișiodatș un prin-țip, un stindard, nă pot să aibă nișiodatș o greș-tate politikă. Nă nstem zice tot astfel despre nische persoane ne kare ori-șe zi ce a sosit le-a aflat la postel lor, preparate pentru ori ce lăntă, pentru ori ce sakrifitș, șure a apă-ra relișiunea lor.

Plekănd dar de la avel nstă de vedere, majoritatea Komisiunei Centrale va șma lănta sa kontra prințipelor kontrari doktrinelor membrilor săi. Aceste prințipe sînt represin-tate de Kenvențiunea de Paris, prin șmare lănta va fi kontra Konvențiunei. lăntă kă a-tăt mai perikșloasă kă se va face kiar în n-mele Konvențiunei. Komisiunea Centrală săș se va pñe în kategoria renegărilor, adop-tănd à la lettre simșul Konvenției, săș va rãmînea kredinșioasă relișiiei sale, kăfînd a- lăntăra prințipi revlșionari din avelș Konvențiune. Dar o renetșm, nă voim a fa- ce membrilor majorității ei injșria ai krede renegădi. Proiektele dar ale avelșii Kom-ișiei vor fi anti-konvenșionale. Nă vorbim lăkrșri vane.

Dar să venim la ceea ce voim a zice. La întșmulare kănd avelș Komisiune ar fa- ce o serie de proiecte de natșră inkompă-tilă kă Konvenșiunea de Paris, ce s'ar mai întșmula?

Dșne Konvenșiune, Centrala prepară le-șile de interes șeneral, komșne ambelor Prin-țipate, și șșpñe avelșe legi la desbaterile a- dășrșilor. Adășrșile respektive le vor vota și Domnșl le va sankșiona. Prin avelșă kiar adășrșile aș drentșl săș a le amanda-menta, săș a le akșenta săș a le lepșda,

Domnșl, neapărat, va avea drentșl de a le sankșiona săș a le lepșda. Kă avelșe kon-șiișni nă am avea nimik a ne teme, kănd a- dășnarea ar fi kompșș de oameni konvenșio- nali, dar vai! avelșă adășnare ea însșși este formată în majoritate de adversari ai i- deilor de libertate și de egalitate! Vom kre- de oare kă majoritatea sa va renega prințipi- niș unei vieți întregi ka să se boteze într'o kredingă noș ne kare a kombătșo atșta timp? vom avea o altă idee de dînsa de kăt de majoritatea Komisiunei Centrale?

Rãmșne Domnșl singșr kare, de va ve- dea kă avelșe organe iaș o altă kale, poate să refșse a sankșiona lăkrșrile lor.

Dar însșși atșnși, ce bñrș ar promite avelșă perspektivă intereselor șreii? un vii- tor de neîndeșeri, timp nerđst, kompłakșiișni nenlăkrștel!

Nșmai desfîndarea adășrșilor și kema- rea altora poate să ne skane din întșnerekșl ce se întinde, sãb avelșă privinț, ne vii-to- rșl Konstșiișiei și al șrșilor.

Domnșl nă va aleșe nișiodatș ministri și dîntre oamenii ideilor onșse kă prințipi de libertate și de egalitate din Konvenșiune. Ma- joritatea adășrșii și a Komisiunii Centrale represintă tabșra oamenilor ce kombat prin- țipi konvenșionali kă atșta ardoarș de atșta timp. A nșmi ministri din adversari idellor ce astșzi sînt kemate de nașșne și de toate Eșrona, la gșvernămînt și la legi, ar fi a konsișii la lăntășrarea Konvenșiunei. Domnșl de astșzi, înainte de toate, este konstșiișional; este din avelș jșnș șenerașșne ce a avșt să ș lănte în Moldova kontra repișlși trekșt; într'o lăntă nobilă și șeneroasă ce a dat ș- nora esilșl, altora și inkisșrile, ce a kostat viața șnșl Domn esilat de partide invinștoa- re pentru șa moment. Konvenșiunea este trak- tatșl șșskris de nșteri și de nașșne al vik- toriei avelșii jșne șenerașșni așșpra doktri- nilor șelor vekł. Kșm dar ar krede șineva, kă Prinșipele Aleksandrș Kșza ar kema la gșvernămînt adversariș inveniș ai prinșipilor șși? Kșm nștea krede kă ar ingđđi să se rșpș tratatșl șnei glorioase viktorii? Kșm vom krede kă ar fșrșma cea din șmș barieră la kare trekștel ar nștea să se onreaskă inkș?

Șn resștat bizar al șnor kombinașiișni indenpendinte de voingă nașională a deskis- poarta în adășrșii și în Komisiunea Centrală la un mare nșmșr de oameni ai doktrinelor kontrare Konvenșiunei în nșterile sale liberale și egalitare. Singșrșl obstakol ce mai poate înfșrșna elansl avelșor fșneste doktrine este nș- mai Domnșl. Din avelșă stare de lăkrșri nșr- vede anomalia ce se simte.

Șnerșm kă și avelșă poartă are să se inkiză ideilor și oamenilor antagoniști Kon-

venșiunei. Defensoriș Konvenșiunei trebșe să fie în majoritate în adășrșile șreii, săș Kon- venșiunea, de sigșr, nă va fi pșșș în prakti- kă. Domnșl are drentșl, săș inkiză adășnarea. Domnșl este kemat în momentele de fagș, săș desușie de fericișrea patriei sale mai mult de kăt în ori ce alt timp: săș asigșre priășiiniș din Konvenșiune.

Kă o adășnare kompșș de oameni pro- gresisti, toate lăkrșrile vor lăa kărsșl lor or- dinar, tot va șșride kătre viaț și kătre mășșșire.

Ne plăce kritika kănd este konsișiișioa- șă, jșstă, xabilă, kînd se presintă sãb es- presișnele kă kare poate să plăkă prin ele- gantă, delikateș și nobleș, kiar persoa- nelor kătre kare se adresează; dar se vede kă avelșe kondișiișni sînt atșt de anevoe de do- bșndit!

Șitim în Romșnșl de la 22 așgșst nische rîndșri privitoare la Dimboviț. Mășșrșim kă nșrere de răș, kă nă am gșsit într'șnșle avelșă ce aveam drentșl a astenta.

Dar ka să esplikșm lăkrșl mai bine, și- titorilor, vom șșșne ce a dat nasșere avelșii artikul.

D. K. Ariveskă pentru a kărșea persoa- nă vom avea tot d'ășna simșimente de amișie a komis eroarea ce însșși a rekșnoskășt în șmș, de a ataka, fșrș dovezi și fșrș neșe- sitate, ne DD. Zane și Melik, într'un mod ce nișiodatș nă o meritaș, nișiodatș se dată a se zice, fșrș să nă adăkă indatș nische satisfakșiișni ce nă se mai pot face prin foș pșblișe. Sãb a- avelșă dșreroasă impresișne, șnșl din cel a- takășl, trase în avelșă foae nische rîndșri des- tșl de kșviinșioase în fagș kă un atak mai mult de kăt violent. „Jșrnalșl Romșnșl se feliciș și feliciș ne toată Romșnia, nșmi adăk aminte daka nă feliciș șniversșl întreg, pentru kă a prișș în mreșile sale un șeniș kolaborator . . . Șnerșm kă posișiișnea și res- ponsabilitatea morală de jșrnalist dș șnșl om ce ar lăa astș șarșină o gravitate și kiar o matsritate, inkșt s'a vșzșt adesea oameni șmorı devenind oameni adevșrat solizi, nșmai pentru kă simșimentșl responsabilitășei mo- rale a destentat într'inșii o konsișiișnă dor- mindă și i-a întrodșș în viața șocială mai matori de kăt în zioa pșcedentă. No. De joi, ne-a deskșntat într'o klipă. Nă ne indoișm kă redaktorsl va desușoba un șpirit plin de aberașiișni și o imășinășșne fșrioasă kare se agăđ de bșrbađi onestı și integri și kom- promite, priișt' o nșrtare țerșrată, kășsa ce apșrș.“

Akșma jșdeșe pșblikșl însșși între atak și între apșrare. Atakșl însșltă onșarea per- sonală, fșrș neșesitate, fșrș dovezi, apșrarea mășșrș o imășinășșne fșrioasă; șnde este kșlpa?

D. Ariceskă a reknoșkăt îndat̃ eroare sa mi s'a retraktat dînd kăvintele sale. A-
ceastă retraktare a făkăt s̃ se zite eroarea
komis̃ mi a dovedit o inim̃ sînger̃ mi fr̃-
moas̃.

Redaktor̃l Rom̃ñs̃l̃i ink̃ a cer̃t în
p̃blik ertare t̃t̃slor pentr̃ tot fel̃l de eror̃i
ce s'a făkăt în linsa sa în Rom̃ñs̃l̃i. „Cere
ertare t̃t̃slor pentr̃ tot fel̃l de gremel̃i ce
s'a făkăt, de mi f̃r̃z̃ cea mai mik̃ fea in-
tenție, în redakția aces̃tei fõi, mai k̃ seam̃
în r̃sbrika *felsrim̃i* mi-i r̃g̃m̃ *ne toui* a so-
koti *ka neesistind* tot ce k̃ dreut k̃vint
pot g̃si s̃p̃r̃tor, fie dirent, fie indirent. K.
A. Roseti No. 97 al *Rom̃ñs̃l̃i*.”

K̃t̃ pentr̃ ceace prives̃e atak̃l D-l̃i Ari-
cesk̃. D-l̃i a m̃rt̃risit k̃ îi pare r̃b̃, mai ales
pentr̃ persoana D. Melik mi D. Zane. „P̃blik̃nd
această adres̃, s̃ntem gata a m̃rt̃risi k̃ regre-
t̃m o gremal̃ de kondeï̃ ce s'a făkăt în lin-
sa noastră mi s̃er̃m̃ k̃ mai k̃ seam̃ DD.
Melik mi Zane k̃ kare ne k̃noas̃em de m̃lt
ñ pot fi la îndoeal̃ de stima ce am aṽt mi
avem pentr̃ DD-lor în toate mi într̃ toate.”

Polemika se k̃rmase aiç̃i, k̃nd. d̃ne
k̃teva zile, z̃t̃nd cele zise în p̃blik, Rom̃-
ñs̃l̃i k̃ at̃ta solemnitate revine la ap̃ra-
rea făk̃t̃ în faț̃ k̃ atak̃l D-l̃i Ari-
cesk̃, mi se p̃ne a face s̃n artikol ne s̃n
t̃rim stranĩ! în adeṽr ñ înțeleem ace-
st̃ skimbare! niç̃i k̃ñ a z̃tat k̃ ar̃nkase
sing̃r̃ s̃n ṽl̃ ne cele trek̃te? D. Aricesk̃
ce era interesat în kestisne respekt̃ parola
sa. Se vede k̃ în aces̃te k̃teva zile politika
se skimb̃ în bizrõl Rom̃ñs̃l̃i. Ak̃m s̃
vedem ce este reklamajisnea konfratel̃i nos-
tr̃, ce z̃ce, ce voes̃e? ea înç̃e k̃ o des-
mingire!

Este vorba de r̃ndr̃ile din Rom̃ñs̃l̃i ce
anz̃d̃ p̃b̃erea k̃ a k̃st̃gat s̃n noș̃ kola-
borator în persoana D. Aricesk̃. Rom̃ñs̃l̃i in-
p̃st̃ Dimboviç̃ei k̃ această a zis: „*s̃n ç̃eniș̃.*”
K̃vintele de la inç̃est, z̃ce el *s̃nt nis̃e gl̃me*
ce n'aș̃ cea mai mik̃ prindere, k̃ṽi s̃nt nea-
deṽrate; z̃ars̃l Rom̃ñs̃l̃i n'a vorbit de ç̃eniș̃, niç̃i
ns̃ a felicitat ne nimeni, ç̃i a zis k̃ ans̃uș̃
ks̃ ñș̃ere etc.

Vom r̃s̃nd̃e k̃ *tonsl̃ face ms̃zika*, mi ast̃ da-
t̃ ms̃zika era k̃m a zis Dimboviç̃a. Rom̃ñs̃l̃i ne
imp̃st̃ o gl̃m̃ mi koboar̃ ne s̃n t̃r̃m̃ s̃nde
ñ p̃stem a' s̃ma. Z̃ce k̃ redaktor̃i Rom̃-
ñs̃l̃i aș̃ *vel ns̃uin tot at̃ta ç̃eniș̃ k̃t̃ mi a' Dim-*
boviç̃ei. Ñ d̃inem minte ka redaktor̃i Dim-
boviç̃ei s̃ fi es̃rimat vre o dat̃ p̃tend̃i-
nea neb̃ñ a k̃rede k̃ s̃nt ç̃eniș̃, ñ o vor k̃rede
niç̃i odat̃ ne k̃t̃ vor dori a ñ deveni ridik̃l̃i,
Rom̃ñs̃l̃i z̃ce k̃ în pr̃ving̃a moralit̃ç̃ei mi a
patriotism̃l̃i z̃ce k̃ ink̃ este gata s̃ dea
konk̃rs̃.

M̃rt̃risim k̃ ñ reknoas̃em aiç̃i pana
serie mi spirital̃ a red. Rom̃ñs̃l̃i.

Pent̃r̃ konk̃rs̃l̃ de moralitate mi de pa-
triotism ce este gata s̃ dea, ink̃ ñ d̃inem
minte s̃ fi fost provokat de noi; k̃-
noas̃em îndest̃l de bine k̃vening̃ele mi ç̃i-
vilitate, ka s̃ ñ k̃dem în eror̃i; k̃t̃ pentr̃ mora-
litatea noastră, s̃ntem imp̃k̃adi, mi este tot ce tre-
b̃e. K̃nd vom fi atakadi în onoare, vom a-
vea mijloace de ap̃rare în mai m̃lte fel̃r̃i.
K̃t̃ pentr̃ patriotism, vom r̃s̃nd̃e k̃ Pa-
tria a făkăt tot pentr̃ noi mi noi nimik̃ pen-
tr̃ patrie, k̃ noi s̃ntem dator̃i tot̃l Patrii mi Pa-
tria ñ ne este nimika datoare. Patriotism̃l̃ este
s̃n simt̃ment mi astfel ñ ç̃ere r̃s̃ñç̃ir̃i, niç̃i
kiar morale.

Rom̃ñs̃l̃i ne imp̃st̃ k̃ redaktor̃i Dim-
boviç̃ei a făkăt de m̃lte or̃i gremel̃i. Ñs̃ voim

a ne ap̃ra, ç̃ine ñ are mai m̃lte saș̃ mai
p̃d̃ine, mai ș̃moare saș̃ mai grele? s̃nre
esem̃l̃s̃ ne vorbeste desure artikol̃l ce kom-
b̃tea aleç̃erile m̃ñç̃ionale. Mi de s̃nde Rom̃-
ñs̃l̃i este ink̃red̃inat k̃ el îns̃m̃i ñ face o
gremal̃ k̃nd s̃rijiñ kontrarĩl? res̃ltat̃l
xot̃ras̃e daka fanta a fost b̃ñ saș̃ rea pen-
tr̃ interesele p̃blice. Vom veni la această a-
t̃nç̃i k̃nd res̃ltat̃l va blama fante, daka
res̃ltat̃l aç̃iam̃ fante în timp̃l domnitor din
trek̃t ñ pare Rom̃ñs̃l̃i ink̃ dest̃l de fa-
tal, daka este m̃lç̃mit de d̃nssl. P̃ñz̃ a-
t̃nç̃i ñ k̃noas̃em niç̃i o astoritate kare s̃
ne konving̃ ñș̃mai k̃ z̃ce: ama este! s̃n-
tem prea indinend̃i ka s̃ p̃lek̃m k̃ñl̃
la alt̃ astoritate de k̃t̃ aç̃ea a rezoñs̃l̃i,
mi într̃ această Rom̃ñs̃l̃i ñ d̃z̃ niç̃i s̃n
rezon. Rom̃ñs̃l̃i ne mai imp̃st̃ o eroare k̃
d̃ñz̃ ce am fi zis în zilele trek̃te, k̃ *mini-*
str̃s̃ ns̃ noate intra niç̃i în kategoria oamenilor
kemaç̃i a d̃r̃oma edific̃iș̃l̃ s̃nei soviets̃oç̃i ñstre,
d̃ñz̃ ce am fi zis k̃: „*Ministersl̃ aktsal n'a a-*
ost̃ într̃ toate niç̃i aktivitatea cea mare ce as-
tenta de la d̃nssl, niç̃i simnat̃i m̃kar pentr̃
oameñi ideilor de ast̃zi, niç̃i imparç̃ialitate,
niç̃i eksaktitate în anlikajisnea leç̃ilor; d̃ñz̃ ce
a zis k̃ kiar aç̃ele ns̃ñr̃i din avestea ce le a
implinit, le a făkăt ks̃ o m̃rdiñz̃ ce seam̃ns̃ a
xesitare, timiditate, nenç̃uere; d̃ñz̃ ce am fi zis
k̃ avest̃ minister mai este ink̃ slabit̃ ñntr̃'o
kombinajisne ne egal̃ kare-i slabeste mi mai
m̃lt viaç̃a; anoi konfs̃nd̃s̃ ne Ș̃ef̃sl̃ Statsl̃i ks̃
ministersl̃, mi z̃ce k̃ komb̃t̃nd̃ avest̃ minister
ar fi a kombate vot̃sl̃ nostr̃s̃ de la 24 genarie.
Rom̃ñs̃l̃i ș̃rmeaz̃ mi z̃ce k̃ în niç̃i s̃n stai
ș̃ef̃l̃ statsl̃i ñ este r̃s̃ñç̃tor de fantele
ministril̃r̃, ç̃i ñș̃mai ministri etc.

Am fi preferat s̃ se ç̃iteze tekst̃l̃ astfel
k̃m este: ñ p̃lek̃m ñ este. Îl reproducem
noi. „D̃ñz̃ fante, ñ p̃stem a' p̃ne niç̃i în
kategoria oamenilor trek̃t̃l̃i niç̃i în aç̃ea a
oamenilor kemaç̃i s̃ d̃r̃ome edific̃iș̃l̃ s̃nei so-
ç̃iet̃ç̃i p̃trede p̃ñz̃ akolo s̃nde b̃r̃baç̃ii tre-
k̃t̃l̃i aș̃ făkăt s̃ p̃t̃r̃nz̃ gangrena ne ka-
lea ce d̃ç̃e la reform̃. Se înt̃m̃p̃ñz̃ neinç̃e-
ç̃etat leg̃t̃r̃i de r̃denĩ, de amic̃ie, de idẽi,
motive politice; oameñi ce pot s̃ le kalce
în niç̃ioare mi s̃ p̃ese la d̃el̃l̃ ce le este
preskris de r̃s̃ite s̃nt at̃t de rar̃i mi noro-
k̃l̃ ce îi face s̃ rez̃meask̃ este at̃t de ka-
p̃riç̃ios, posid̃isnea politik̃ a d̃r̃ei este at̃t
de nedeterminat̃! stofa din kare la noi **se fa-
ce ministr̃l̃** este at̃t de *ings̃t̃* mi nes̃i-
g̃r̃z̃, în k̃t̃ ne plave a ne g̃ndi m̃lt p̃ñz̃ s̃
l̃z̃m o xot̃r̃ire. Astfel ñ am astentat de la
minist. fante mar̃i mi memorabile ce *fak̃ eno-*
ks̃ în viaç̃a s̃ñi nonol; ñ le astent̃m niç̃i de
la Kamer̃z̃, niç̃i de la Kom. Ç̃entrel̃z̃; o s̃-
s̃it̃ fatal̃ pare k̃ a însemnat̃ o linie de fer-
inteliç̃enç̃ilor din zilele noastre mi niç̃i s̃na ñ
k̃teaz̃ s̃ se r̃diç̃e mai pres̃s̃ de d̃ñsa.
Ñs̃ vom astenta fante de nat̃ra aç̃elora des-
pre kare verbiç̃m, niç̃i de la **minister̃l̃ fi-**
tor or̃i kare ar fi. Tot ce astent̃m de la
ministersl̃ aktsal era o **mare** aktivitate; o **mare**
simnatie pentr̃ oameñi ideilor de ast̃zi; o **mare**
imparç̃ialitate în pr̃ving̃a oamenilor;
o **mare** eksaktitate în pr̃ving̃a leç̃ilor, as-
tentam proekte de nat̃ra aç̃elora ce r̃stoar-
ñ o kamer̃z̃ kare, într̃ s̃n s̃nirit strim̃ de par-
tid̃ saș̃ de interese anti-liberale, anti-naç̃io-
nale ar avea neferiç̃irea s̃ le resping̃. Ñs̃
vom z̃ce k̃ **xot̃r̃ire** k̃ avest̃ minister a
r̃mas departe de toate astent̃rile noastre;
s̃nt p̃ñt̃r̃i la kare a r̃s̃ñç̃s̃, de mi k̃ o p̃r-
d̃ing̃ ce sem̃na a xesitajisne, a timiditate,
a nenç̃uere; s̃nt altele la kare ñ a r̃s̃ñç̃s̃

ink̃ . . . Ministersl̃ aktsal ar fi frebsit s̃ în-
l̃z̃ore o kale kare ñ poate d̃ç̃e de k̃t̃ la
cele trek̃te; a l̃sa aç̃east̃ kale este a ad̃ç̃e
mai t̃r̃ziș̃ g̃verñl̃ mi d̃ara în m̃ña reak-
ç̃ionarilor, vedem k̃ dest̃l̃ d̃ç̃ere o tendin-
ç̃ (f̃r̃z̃ **prek̃ç̃etare ne plave a k̃rede**)
de a krea o partid̃ saș̃ în kamer̃z̃ saș̃ afa-
r̃. Ñs̃ imp̃st̃m̃ minist. k̃ voes̃e s̃ se s̃s-
ç̃ie ñntr̃'o partid̃; dar am fi dorit s̃ k̃z̃te
s̃rijinitor̃i s̃i în oameñi ce represint̃ ide-
ile liberale, simt̃imentele naç̃ionale . . . o kom-
binajisne ne egal̃ slabeste mi mai m̃lt via-
ç̃a ministersl̃i aktsal etc.”

Este oare kare diferinç̃ între aces̃te vor-
be mi cele ç̃itate de Rom̃ñs̃l̃i. Rom̃ñs̃l̃i tre-
b̃ia s̃ die sokoteal̃ de tekst̃. Este diferinç̃
ç̃ între *a d̃r̃oma edific̃iș̃l̃ s̃nei soviets̃oç̃i ñstre*
de p̃ñz̃ s̃nde oameñi trek̃t̃l̃i aș̃ f̃-
k̃t̃ s̃ p̃t̃r̃nz̃ gangrena. Dar cele
din ș̃r̃m̃ es̃pres̃iș̃ni ñ s̃nt ç̃itate de Rom̃-
ñs̃l̃i, ñ vedem niç̃i es̃pres̃iș̃nele: „*Stofa din ka-*
re la noi se fak̃ ministerile este at̃t de ing̃-
st̃ mi nes̃ig̃r̃z̃, ink̃t̃ ne plave a ne g̃ndi m̃lt
ññz̃ s̃ l̃z̃m o xot̃r̃ire. Este o diferinç̃ între
zisele *Rom̃ñs̃l̃i k̃ ministersl̃ aktsal ns̃ a aṽt*
într̃s̃ toate niç̃i aktivitatea cea mare ce as-
tenta de la d̃nssl, niç̃i simnat̃i m̃kar pentr̃
ideilor de ast̃zi, niç̃i imparç̃ialitate, niç̃i eksak-
titate în anlikajisnea leç̃ilor, mi într̃ tekst̃l̃
ce z̃ce k̃ astentam de la minister o **mare**
aktivitate o **mare** simnatie pentr̃ oameñi ide-
ilor de ast̃zi; o **mare** imparç̃ialitate în pr̃-
ving̃a oamenilor; o **mare** eksaktitate în pr̃vin-
ç̃a leç̃ilor. Întreb̃m ne tot̃i oameñi ce s̃iç̃
s̃ rezoneze daka ñ este o **mare** diferinç̃
într̃ a ñ avea aktivitate, simnat̃i, imparç̃ia-
tate în pr̃ving̃a oamenilor niç̃i de k̃m, mi în-
tre a ñ avea aces̃te l̃kr̃r̃i într̃ s̃n grad s̃-
perlativ? Noi astent̃m s̃ af̃m̃ toate aces̃te
kalit̃ç̃i într̃ s̃n grad s̃perior. S̃nde se vede
k̃ am fi zis k̃ ñ le are niç̃i într̃ s̃n grad
mai mik̃? k̃ ñ le are niç̃i de k̃m? mi k̃
toate aces̃tea e nevoe ka ç̃ineva s̃ fie ç̃eniș̃
s̃nre a le înç̃ele. Dar poate k̃ ç̃eniș̃l̃ pen-
tr̃ s̃niș̃ konsist̃ tokmai în a skimba. adeṽr-
rat̃l simç̃ al l̃kr̃r̃ilor? d̃ñz̃ alç̃i îns̃ ç̃e-
niș̃l̃ este b̃ñl̃ simç̃. Rom̃ñs̃l̃i s̃nre k̃ Dim-
boviç̃a d̃ñz̃ ce a zis toate aces̃tea, *konfs̃nd̃s̃*
ne kansl̃ statsl̃i ks̃ ministersl̃. În niç̃i s̃n Stat,
z̃ce Rom̃ñs̃l̃i, *Kansl̃ Statsl̃i ns̃ este r̃s̃ñç̃tor*
de fantele ministrilor. Ç̃ine ns̃ s̃vie k̃ tot ce
se *fak̃ r̃z̃ ñș̃mai ministri s̃nt r̃s̃ñç̃tor̃i.* S̃ç̃im
aç̃east̃a, dar s̃ç̃im ink̃ s̃n l̃kr̃s̃ ne kare Ro-
m̃ñs̃l̃i ñ il ñș̃mes̃e, diferinç̃a ce se af̃m̃ în-
tre statsrile konstitsç̃ionale, mi s̃verane ai k̃-
ror domni s̃nt mostenitori, statsr̃i ce aș̃ m̃l-
ç̃ime de añ konstitsç̃ional̃ mi într̃ s̃n nonol
neferiç̃e, al k̃r̃r̃i Domn se alç̃e; s̃n nonol
în prada inç̃ip̃ilor din s̃ntr̃s̃ mi de afar̃, în-
tr̃'o posid̃isne kritik̃, într̃ s̃n timp̃ k̃nd vo-
t̃l̃ de la 24 genarie ñ este ink̃ reknoșkăt
de toate p̃terile; k̃nd aç̃enç̃ii reakç̃ionari
f̃r̃nik̃ prin d̃ar̃z̃ pronag̃nd kalomnĩ kon-
tra konstitsç̃iș̃ei mi kontra ales̃l̃i de la 24
genarie, mi af̃r̃z̃ profit̃nd de oposid̃isnele
ministeriale, presint̃ streinitor tot ce miroase
a oposid̃isne; oposid̃isnea se presint̃ inveni-
nat̃ de es̃aç̃erajisne mi de patim̃z̃; menç̃i-
nem opinisnea k̃ fel̃l de oposid̃isni ce se
fak̃ kontra ministersl̃i, se r̃s̃f̃r̃nç̃e as̃ñra
ales̃l̃i kare ñș̃meste mi p̃st̃reaz̃ mini-
stri. Kombatem opinisnea Rom̃ñs̃l̃i, k̃
naç̃isnea ñș̃mes̃e mi skoate ne ministri, iar
ñ kansl̃ statsl̃i. Rekomand̃m Rom̃ñs̃l̃i s̃
ç̃iteask̃ art. 65 din Konstitsç̃ia Belç̃iei: „Re-
ç̃ele ñș̃mes̃e mi skoate ne ministri; art 14

din konveniențe ca Domnol va *karmisi* ks kon-
karsul ministrilor nămigi de dñssol.

Poate ca îngelepe voturile de neinkrede-
re ale adunărilor? Dar s'ă nu site niči faksli-
tatea Domnolă de a sakrifika kănd krede stil a-
dunările snre dñinirea ministrulăsi. Dimbovița
kombate abssol opozitiunelor; kritikă ministrulă
kă severitate mi nepărtinire în fantele sale;
kastă s'ă-l lămine prin konsiliă, nă prin in-
juri, prin kritikă, nă prin s'ătrafiă. Romănsol
ziče kă nă krede kă skrisele noastre sânt in-
suirate de interese de amicitie. Poate mi s'ă
o krează mi s'ă o zikă tot zna ne face. Ziče
insă kă ačeste idei sânt fatale, prekămi mi noi
păstem krede kă ale Romănsolăsi sânt fatale.

Am voi s'ă șcim unde sânt kalamitățile
prodăse prin ideile noastre?

Ni se impărtă kă voim ka oamenii s'ă fie
infaibili: insă kă nedrent. Kănd čineva a-
takă ne altă, fără nečesitate, fără dovezi, pănă
la onoare, mi čel atakat se apără, este oare a-
esișia ka oamenii s'ă fie infalibili? este o gre-
șală, este o idee fatală a se apăra? fră-
moasă, este krestină doktrina če Romănsol
profesă. Din neterișire mare kă o îngelepe
nămaî nentă sine mi kompaniunii s'ă. Čelor
algi nă le o eartă; imi kănoaste erorile mi
snăne kă sânt ertate nentă ačesta: anliče-le mi
nentă čei algi.

Șnora le plăce libertatea a ataka ne al-
gi; dar nă le plăce libertatea s'ă atache ni-
menî, niči s'ă se apere čei ataka. Eată če-
ea če trebse s'ă se nămeasă *idei fatale* kăč
miroase a tiranie. S'ă nă se impărtă kă am nă
oare kare menașiare în kritecele noastre kon-
tra ministrulăsi, din năntă de vedere a nă kom-
promite kassa če apărăm! șcim kă nă avem
tăria penișă če krează opinisne în țară, če
vesteješče kă doă trei rîndări nămele șnora;
če sterpe kă băretele trekstă dăne frăngile al-
tora; dar asfel ne kă sântem, am avăst politika
noastră, ačeastă politikă če de atăta timp ne-
a fărăkă a năne ačeami menașiare a kritika rățchi
rile čelor če se kredeă profegii opinisnei pă-
blice. Ne onrim aichi mi promitem a nă mai
reveni într'ačeastă kestisne la o lăntă nă
de Romănsol ne șn țărîm kare nă poate fi al
nostră; respektăm în destă srekile păblikă-
lăsi; păngim în destă timul če trebse a ne
okna de kestisni serioase, ka s'ă mai revenim
la desbateri personale kiar atăčă kănd kon-
fratele nostră ar găsi o mare glorie a într-
zia în ačest frăgan.

CRONICA

Gazetele Esronene în ačeste zile trekste
a vorbit măt kă în kongressol če se pro-
păne, areonarișl eșronean va avea s'ă čer-
četeze niste kestisni streine. snre esemulă re-
kănsitișisnea konfederatișnei Čermaniče mi
disolusișisnea saș impăngirea imperișă otoman,
kestisni difiule negremit, mi nentă kare noi
nă am năstă krede kă timul ar fi venit inkă.
Asfel mi șgomotele în Esrona desne ačeste
lăkrări a inčetat. Șnele jurnale pretind kă
repele Viktor Emanoil al Sardiniei ar fi čer-
ră părlăngirea diktatșrei kă kare fșese în-
brăkat la inčenștă resbelăsi, ka s'ă inlășre
prin ačesta oare kare nekăviunđi de nășra
reșimăsi parlamentar. Șn jurnal ziče anono
de ačesta: „Ni s'ă părtă șn lăkră čisdat a
čeastă čerere mi ačeastă končesisne de dik-
tatșră, într'șn resbel de indenđingă, ka s'ă
păstem aproba, mai păngi de kă tot d'ășna,

prolăngirea șnei stări de lăkrări če nă se po-
te jstifika prin niči șn bșn rađionament.

Jurnalsol *des Debats* păblikă, asșnra ke-
stișnei alășrărei Savoiei lăngă Franția, șn
artikol kare va face sensașisne. Tot interesol
politice interioare se resșmă în diskărsări în
Franția, semi-politice.

Se vede kă D. Louis Blanc nă voieste a
profita de amnistia če s'ă dat refăngilor frančesi.

Găvernol Franței, kă toată auaringa de
păce če păstrează, se păpară de timșri de
vijelie. Dekretele nentă reorganisișisnea ko-
mănzilor militare čelor marî, mi altele, sânt
șn fêl de păvestiri nentă șni.

Din șntă păngine șviri imortante. Se
krede kă marșea viitoare ostamiđ din tabăra
de la Floresci, aș s'ă năle kătre Băkrășci
mi kă la 30 ale lănei, M. S. Domnol se va
ințarna în kăntală.

Dăminika trekstă a fost la tabăra o fră-
moasă esersișisne militară. Se ziče kă șn
sat veșin era lokol če o parte de armie tre-
bășia s'ă okne. Reșimentsol de infanterie al
maiorsolă Radă Goleșkă mi kă alte detame-
minte, oknăse de kă seară satol, mi se pă-
pară s'ă lă apere. Čei altă parte de ostire
trebășia s'ă atache a doăzi. Satol kăș în pă-
țerea inkonjărtorilor (dăne kăș era s'ă fie).
Ačeste esersișisni sânt mi păkăte mi stile
soldașilor.

Despre atribuțiunile procurorilor în materii criminale.

(Șrmare).

VIII.

Între kănsol indenliniri indatoririșilor prokșro- răsi de lăngă Înalta Kărtă.

Art. 48 ne arată kă ačest prokșror este
șșnăș ka mi čei-l-algi prokșrori la toate in-
datoririșele păvzște la seks 1-iș, kap 3-lea
(art. 16, 17, 18, mi 20) mi art. 34 dela pro-
čedșra penală.

Pe lăngă ačesta art. 50 ziče kă mi čele
păvzște prin art. 36, 42 mi 46, păvesk ne
prokșrorol Înaltei Kărtă.

Observăm ači kă prin art. 42, atingă-
tor de atribusișele prokșrorăsi kărtă krimi-
nale, nevitindăse artikolile de mai șșș, prin
kare se păvizez datoriile prokșrorăsi Înaltei
Kărtă, ar sokoti čineva kă ačesta are mai
mălte indatoriș, insă nă este astfel, kăč art.
16 ne deslășemte zikănd: *prokșrorăsi* sânt in-
șănginăđi kă iskodirea mi čererea pedensii
tășlor krimelor mi vinelor a kăroră čerčeta-
re mi hotărire se kăvine tribunalelor mi *kărtălor*
șșdektoreuti. Din ekspresișele șăblinate ači
îngelepe kă ačeste atribusișe păvesk mi la
prokșroriș kărtălor apelative, mi kă leșă-
torol din gremală n'ă čitat mi ačest artikol la
čel kă No. 42.

Prokșrorol Înaltei Kărtă se poate inve-
sti k'o păviniș nămaî într'șn kas, iar nă în
doă, ka al kărtă apelative, kăč ači lănesmte
kazol art. 58 delikt nentă linimtea statăsi.
Kănd păvina se va anela, dăne art. 219, pro-
kșrorol Înaltei Kărtă va čerčeta anelol, mi
de'l va aproba, imi va indenđa mi el aktol
de akșzagie. Asemenea mi kănd el de sine
va fi de păgere s'ă anăleze în kontra opiniei
čelă-l-alt prokșror.

Kit nentă čele-l-alte formalităđi de in-
trebări ale nărtăsi, ale komplișior, martori-
lor, mi ori če informađi, este dator a lăa mi

prokșrorol Înaltei Kărtă, ka mi čei-l-algi, kon-
form art. 16 dela pročedșra penală.

Kănd păvina se află înaintea jstisiei, la
zioă infăngișăriș, prokșrorol Înaltei Kărtă e-
ste dator a plega, čerind anlikașiea păvili
mi kondemnarea nărtăsi, konform aktolăsi s'ă
de akșzagie.

Dăpă șăvirișirea čerčetașriș, prokșrorol,
vzind kă s'ă komis vre o abatere din par-
tea kărtă, are drent, dăne art. 51 din pro-
čedșră, ka s'ă protășteze kătre Ministrulă jst-
itiș, în sorok de mease zile slobode din zioă
če va păimi hotărire. Dăpă ačest artikol
îngelepe kă kărtă este obligată ka hotări-
rile emite de la bisrolă s'ă s'ă le înainteze
indenđa la prokșror, snre a nășta mi el a'mi
indenđa protestol în kaz de trebșingă. Ase-
menea sânt obligate mi kărtăle kriminale mi
kărtă tribunalele de 1-ia instanđă ka s'ă trimi-
đă sentenșele fără ințiriere la prokșrorol re-
șpektiv, mi ačesta s'ă le înainteze kă anel de
va găsi de kăviingă. Ačeastă dispozișie s'ar
părea în kontra art. 223 dela pročedșră, kare
diskătează kă hotăriș la kărtăle apelative mi
ale Înaltei Kărtă, ințarindăse de Domn, se
vor păne în lăkrare prin Ministrulă jstisiei.

Observăm insă kă noi n'am zis dekă-
kă sentinșele șrmează a se trimită prokșro-
răsi, kă el s'ă le înainteze kă anel la kărtă-
kriminală, de va fi dată dela 1-ia instanđă,
saș kă protest la Minister, de va fi skoasă
dela Înalta Kărtă: prin șrmare niči într'șn
kă nă kontrașiem păskrișiea art. 223 de
mai șșș. Mai adăogăm kă ači nă se vor-
bente dekit de pročesele dela Înalta Kărtă
mi de čelă korekđionale ale kăror sentinșe
șrmează neapărat a se trimită la prokșrorol
kărtă, saș anelindăse saș nă de prokșrorol
tribunalsol, iar kit nentă pročesele poligie-
nemti, art. 89 dela pročedșră ziče kă se vor
păne indenđa în lăkrare de kiar păzidentol
saș kărtătorol, ori șăb-kărtătorol če a dat
hotărire: ama dar ačeste pročese nă ajșng
la kănoștinga prokșrorăsi, dekit nămaî dăne
listele če va păimi desne asemenea păviniș
în virtștea art. 90. Ačeste liste le va obser-
va, mi va vedea daka s'ă abăștă vre zna din
ačele astorităđi, păfăind nășra krimelor ori
vinelor, în abateri poligienemti, kă skon de a
favora ne kălpabit. În asemenea kas, ziče art.
91, va raporta kătre Minster kă deslășire,
čerind deslegare.

Resșmănd dar ideile păvedente, vedem
kă în păviniș korekđionale mi kriminale, sen-
tinșele kărtă apelative mi ale Înaltei Kărtă
trek mai ințiiș prin bisrolă prokșrorăsi, mi
ačesta le înainteză Ministrulăsi jstisiei snre
esekștare.

Akămi mai avem s'ă arășmă formalităđile
če se păzesk nentă șolemnitatea păneriș în
lăkrare a hotăriș. Art. 224 ne arată kă da-
ka osinditol va voi s'ă fakă vre o deklarăgie,
ačea deklarăgie se va lăa de prokșrorol jst-
dektoriei de 1-ia čerčeta a lokolăsi șnde se
păne în lăkrare hotărire, ajștorat fiind mi
de grafier.

Art. 225 ziče kă prokșrorol mi grafierol mai
șșș arășăđi vor asista la esekșgiea hotăriș
în păviniș kriminale mi vor alkășsi praktikala
kă s'ă esekștat sentinșa.

Ačeste dispozișii ar fi trebșit s'ă le es-
pănem, kănd am vorbit desne atribusișele
prokșrorăsi de 1-ia čerčeta; insă, nentă kă
hotărire nă poate a se desăviriș niș la čea
din șrmă instanđă, de ačea am fost siliđi s'ă
trečem mai ințiiș prin toate treștele jst-
dektă-

